

13. 11. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

# Proplácení regulačních poplatků a nekalá soutěž

Začátkem roku 2012 zazněla v médiích zpráva o rozhodnutí Vrchního soudu v Praze, že Středočeský kraj porušoval pravidla hospodářské soutěže, když hradil pacientům formou daru regulační poplatek ve výši 30,-Kč[1] za předepsaný recept předložený v lékárně provozované nemocnicí vlastněnou Středočeským krajem.



V daném případě šlo o to, že zdravotnická zařízení (nemocnice) zřizovaná Středočeským krajem podle jeho pokynů a jeho jménem uzavírala s pacienty (plátcí regulačního poplatku) darovací smlouvu, na jejímž základě jim měl být Středočeským krajem poskytnut dar, odpovídající výši regulačního poplatku. Částku odpovídající poskytnutému daru však Středočeský kraj vyplácel z prostředků veřejných rozpočtů pouze přímo jím vlastněným nemocnicím, nikoliv formálně obdarovaným pacientům. Toto jednání Středočeského kraje vedlo soukromé lékárny k podání žaloby o ochranu proti nekalé soutěži proti Středočeskému kraji a proti pěti nemocnicím, jichž byl stoprocentním akcionářem. Později v průběhu řízení vzaly žalobkyně žalobu proti předmětným nemocnicím zpět. Jak už bylo výše naznačeno, Městský soud v Praze i Vrchní soud v Praze rozhodly, že Středočeský kraj výše popsáním jednáním naplnil znaky skutkové podstaty nekalé soutěže. Středočeský kraj podal v dané věci dovolání.

## Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR

Usnesením ze dne 25.6.2013, č.j. 23 Cdo 1016/2013, rozhodl Nejvyšší soud ČR tak, že dovolání Středočeského kraje odmítl a plně se ztotožnil se závěry nižších soudů, že Středočeský kraj svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty nekalé soutěže podle § 44 odst. 1 obchodního zákoníku[2]. V komentářích médií jak k rozhodnutí Vrchního soudu v Praze jako odvolacího soudu, tak i k výše uvedenému rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR rezonovala v souvislosti s daným případem především skutečnost, že soudy považovaly jednání Středočeského kraje za jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže.

Osobně mne více zaujal postoj, který soudy zaujaly při posuzování pasivní legitimace Středočeského kraje a existence jednání kraje v hospodářské soutěži nebo hospodářském styku jako jedním ze znaků skutkové podstaty nekalé soutěže (§ 44 odst. 1 obchodního zákoníku). I v této otázce našly všechny tři soudy shodu v tom, že Středočeský kraj je pasivně legitimován a jeho jednání lze považovat za jednání v hospodářské soutěži nebo hospodářském styku. Na první pohled by se mohlo zdát, že mezi Středočeským krajem a žalobci (tj. soukromými lékárnami) nemůže existovat soutěžní vztah. Jde totiž o subjekt, který není podnikatelem a který navíc v posuzované věci jednal nepřímou, a to prostřednictvím jím vlastněných krajských nemocnic a jimi provozovaných lékáren. Ostatně tyto skutečnosti Středočeský kraj i namítal, když argumentoval, že nejednal v hospodářské soutěži, neboť

se jí vzhledem ke své povaze neúčastní, neboť jeho poslání je jiné. Žalovaný kraj měl tímto na mysli skutečnost, že sice je jediným akcionářem krajských nemocnic, ale tyto nemocnice nejsou provozovány za účelem zisku. K tomu soudy v souladu s judikaturou uvedly, že úprava hospodářské soutěže se vztahuje i na ty osoby, které nejsou podnikateli. Z pohledu hospodářské soutěže má dle soudů význam pouze skutečnost, zda se subjekt hospodářské soutěže účastní, přičemž dle závěru soudů účast na hospodářské soutěži je nutno chápat nejen v přímé účasti konkurenční, ale i v nepřímé účasti. Nepřímý charakter jednání kraje spočívá v tom, že aktivně za něj jednaly jím vlastněné nemocnice, resp. jimi provozované lékárny. Předmětné nemocnice, resp. lékárny jednaly ale podle pokynů a jménem žalovaného kraje. Soudy tedy shodně uzavřely, že „jednání prvního žalovaného (Středočeského kraje), byť se hospodářské soutěže účastní jen prostřednictvím jím ovládaných soutěžitelů (lékáren „krajských nemocnic“), jednoznačně zasáhlo do sféry činnosti žalobkyně, ovlivnilo jejich soutěžní výkony a postavení v hospodářské soutěži...první žalovaný (Středočeský kraj) prosazoval své zájmy a cíle přímo do jednání jím ovládaných nemocnic, jejich jednání, jež pak bezprostředně ovlivnilo soutěžní výkony ostatních soutěžitelů, je třeba mu přičíst“ [3]. Jednání Středočeského kraje bylo tedy zásahem narušujícím rovné podmínky hospodářské soutěže objektivně způsobitelné ovlivnit hospodářskou soutěž.

Odvolací soud si při výkladu pojmu „účast na hospodářské účasti“ dle obchodního zákoníku pomohl definicí soutěžitele v § 2 odst. 1 zákona č. [143/2001](#) Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, podle které soutěžitelem jsou „fyzické a právnické osoby, jejich sdružení, sdružení těchto sdružení a jiné formy seskupování, a to i v případě, že tato sdružení a seskupení nejsou právnickými osobami, pokud se účastní hospodářské soutěže **nebo ji mohou svou činností ovlivňovat, i když nejsou podnikateli.**“. Tato definice soutěžitele na rozdíl od definice použité v obchodním zákoníku už výslovně uvádí, že soutěžitelem je i osoba, která hospodářskou soutěž ovlivňuje svou činností.

## Závěr

V předmětném rozhodnutí Nejvyšší soud ČR přičítal tedy pasivní legitimaci osobě (Středočeskému kraji), která svým (nepřímým) jednáním prostřednictvím ovládaných nemocnic a lékáren narušovala hospodářskou soutěž a zasahovala do sféry činnosti žalobců. Toto rozhodnutí považuji za významné z toho důvodu, že v dosavadní judikatuře Nejvyššího soudu ČR se problematika nepřímého jednání osoby - rušitele hospodářské soutěže, příliš nevyskytuje. Jedná se o rozhodnutí, které podporuje chápání „jednání v hospodářské soutěži nebo v hospodářském styku“ jako široký pojem, který je schopný pokrýt např. i popsání nepřímé jednání Středočeského kraje. Lze v zásadě uzavřít, že při zkoumání existence soutěžního vztahu není důležitý ani tak charakter subjektu-rušitele soutěže, jako spíše povaha jeho jednání, které může, ale nemusí ovlivňovat ostatní soutěžitele protiprávním způsobem.



**JUDr. Anna Valeková,**  
advokátní koncipientka

autorka působí v advokátní kanceláři MSB Legal, v.o.s.

[MSB Legal, v.o.s.](#)

Bucharova 1314/8  
158 00 Praha 13

Tel.: +420 251 566 005

Fax: +420 251 566 006

e-mail: [paha@msblegal.cz](mailto:paha@msblegal.cz)

-----  
[1] Regulační poplatek je upraven v § 16a zákona č. [48/1997](#) Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

[2] § 44 odst. 1 obchodního zákoníku: Nekalou soutěží je jednání v hospodářské soutěži nebo v hospodářském styku, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům, spotřebitelům nebo dalším zákazníkům. Nekalá soutěž se zakazuje.

[3] usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 25.6.2013, č.j. 23 Cdo 1016/2013

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů , judikatura, právo | [www.epravo.cz](http://www.epravo.cz)

## Další články:

- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault - evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [Právo společníka na informace v s. r. o.: silný nástroj kontroly, ale ne bez hranic](#)
- [Kupní smlouva k nemovité věci bez určení kupní ceny: Nejvyšší soud koriguje katastrální praxi](#)
- [Společnost s podíly 50:50 - právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)